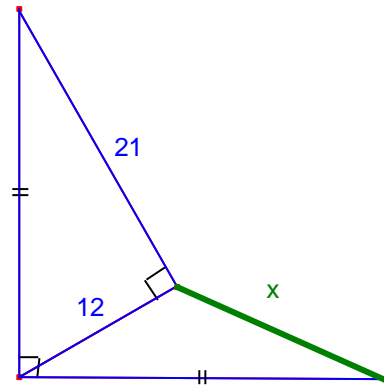

Problemes de Geometria per a l'ESO 509

5081.- En la figura calculeu la mesura del segment x

Solució:

$$\angle ABC = \angle BAD = \alpha$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABC$:

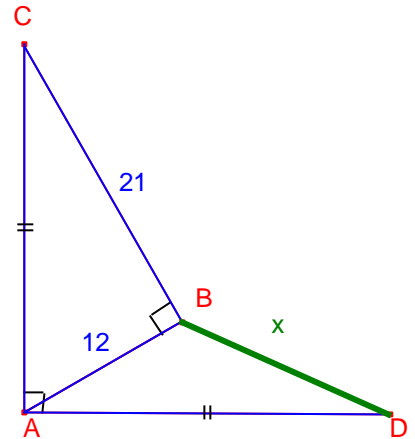
$$\overline{AC} = \overline{AD} = \sqrt{21^2 + 12^2} = \sqrt{585}$$

$$\cos \alpha = \frac{21}{\sqrt{585}}$$

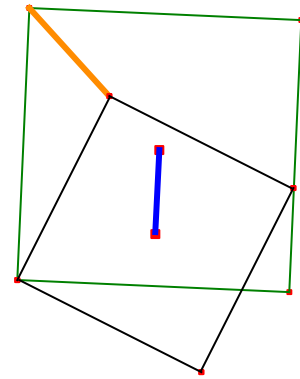
Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle ABD$:

$$x^2 = 144 + 585 - 2 \cdot 12 \cdot \sqrt{585} \frac{21}{\sqrt{585}} = 225$$

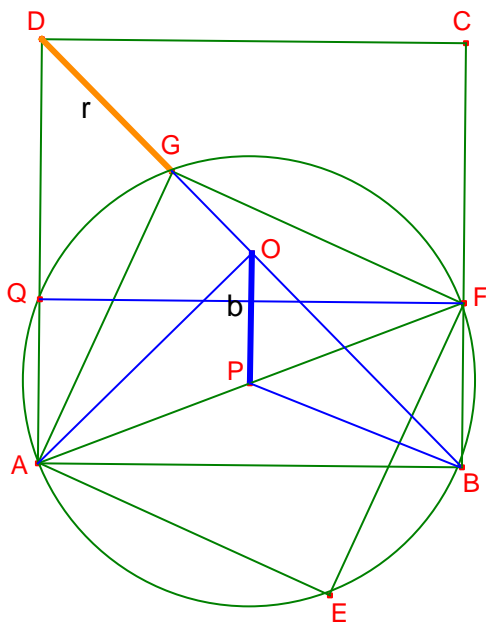
$$x = 15$$

5082.- La figura està formada per un dos quadrats que compareixen un vèrtex.
 Un segment bla connecta els centres dels quadrats
 El segment roig connecta dos vèrtexs.
 Calculeu la proporció entre la longitud roja i la longitud blava.

Solució:

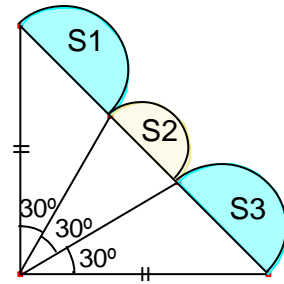

$\text{angleDAG} = \text{angleBAE} = x$
 $\text{angleABF} = \text{angleAEF} = 90^\circ$
 A, E, B, F, G, cíclic
 $\text{angleGBG} = 45^\circ$
 B, O, G alineats
 $\text{angleAOG} = 90^\circ$
 $\text{angleADB} = 45^\circ$
 D, G, O, B alineat
 triangles APO, BPO iguals
 $\text{angleGAO} = 45^\circ - x$
 $\text{angleAGO} = 45^\circ + x$
 $\text{anglePBO} = x$
 $\text{angleAOP} = \text{BOP} = 90^\circ / 2 = 45^\circ$
 Els triangles AGD, BPO semblants
 $r/b = AG/BF = \text{sqrt}(2)$

5083.- La figura està formada per un triangle rectangle isòsceles tal que l'angle recte s'ha dividit en tres angles iguals.

Calculeu la proporció d'àrees:

$$\frac{S_2}{S_1 + S_3}$$

Solució:

Siga el triangle rectangle isòsceles $\triangle ABC$, $\overline{AB} = \overline{AC} = 1$, $\overline{BC} = \sqrt{2}$

Siga $\angle BAK = \angle KAL = \angle LAC = 30^\circ$

Siga M el punt mig de la hipotenusa \overline{BC}

$$\overline{BM} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

Siga P la projecció de K sobre \overline{AB}

Siga $\overline{PB} = \overline{PK} = x$

$\overline{AP} = 1 - x$, $\overline{AK} = 2 \cdot \overline{KP} = 2x$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle APK$:

$$4x^2 = x^2 + (1 - x)^2$$

$$2x^2 + 2x - 1 = 0$$

Resolent l'equació:

$$x = \frac{-1 + \sqrt{3}}{2}$$

$$\overline{KB} = x\sqrt{2} = \frac{-\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2}$$

El radi de la semicircumferència S_3 és:

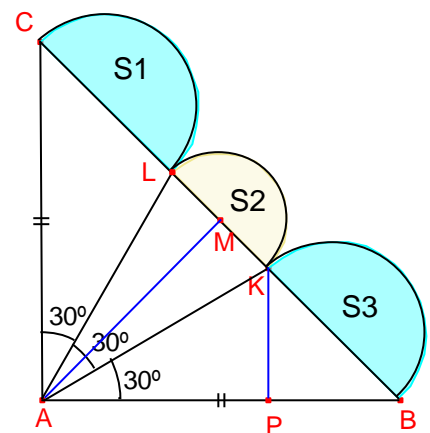
$$R = \frac{1}{2}\overline{KB} = \frac{-\sqrt{2} + \sqrt{6}}{4}$$

El radi de la semicircumferència S_2 és:

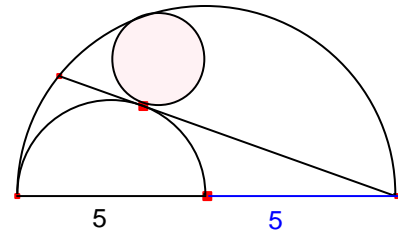
$$r = \overline{MK} = \overline{BM} - \overline{KB} = \frac{2\sqrt{2} - \sqrt{6}}{2}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_2}{S_1 + S_3} = \frac{r^2}{2R^2} = 2 - \sqrt{3}$$

5084.- La figura està formada per dues semicircumferències una recta tangent i una circumferència tangent a les dues semicircumferències i a la recta tangent en el punt de tangència. Calculeu l'àrea del cercle.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = 5$

Siga la semicircumferència de centre P i radi $\overline{PO} = \overline{PT} = \frac{5}{2}$, La recta BT tangent a aquesta semicircumferència.

$$\overline{PB} = \frac{15}{2}, \angle PTB = 90^\circ$$

Siga $\alpha = \angle TPB$

$$\cos \alpha = \frac{1}{3}$$

Siga la circumferència de centre Q i radi $\overline{QT} = r$

$$\overline{PQ} = \frac{5}{2} + r, \overline{OQ} = 5 - r$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle POQ$:

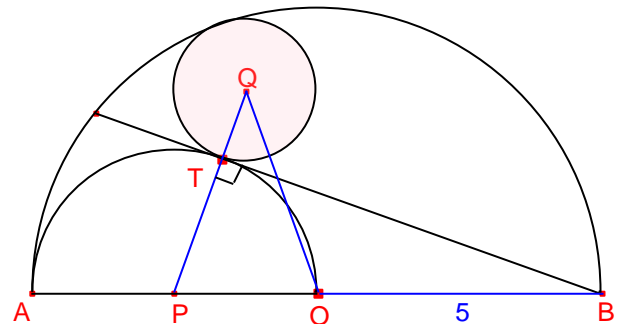
$$(5 - r)^2 = \frac{25}{4} + \left(\frac{5}{2} + r\right)^2$$

Resolent l'equació:

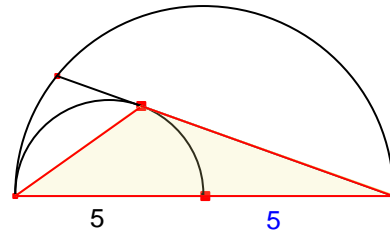
$$r = \frac{5}{4}$$

L'àrea del cercle és:

$$S_{\text{cercle}} = \frac{25}{16}\pi$$

5085.- La figura està formada per dues semicircumferències, una recta tangent a la semicircumferència menuda
 Calculeu l'àrea del triangle ombrejat

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = 5$

Siga la semicircumferència de dintre P i radi $\overline{PO} = \overline{PT} = \frac{5}{2}$, La recta BT tangent a aquesta semicircumferència.

$$\overline{PB} = \frac{15}{2}, \angle PTB = 90^\circ$$

Els triangles rectangles $\triangle PTB, \triangle PKT$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{PK}}{\overline{PT}} = \frac{\overline{PT}}{\overline{PB}} = \frac{1}{3}$$

$$\overline{PK} = \frac{1}{3} \overline{PT} = \frac{5}{6}$$

$$\overline{BK} = \overline{PB} - \overline{PK} = \frac{15}{2} - \frac{5}{6} = \frac{20}{3}$$

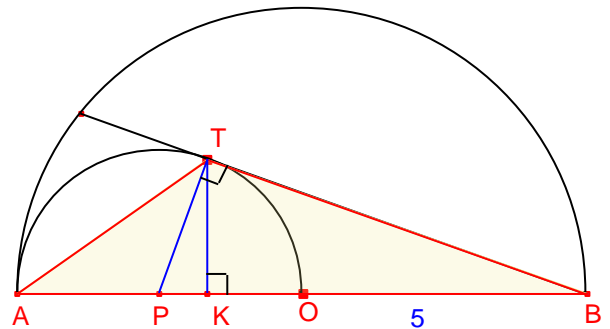
Aplicant el teorema de l'altura al triangle rectangle $\triangle PTB$:

$$\overline{PT}^2 = \overline{PK} \cdot \overline{BK} = \frac{5}{6} \cdot \frac{20}{3} = \frac{25 \cdot 2}{9}$$

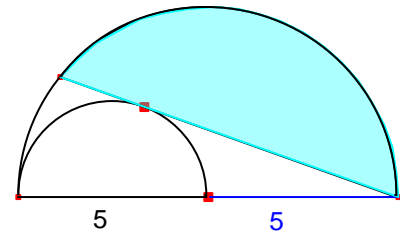
$$\overline{PT} = \frac{5}{3} \sqrt{2}$$

L'àrea ombrejada és:

$$S_{ABT} = \frac{1}{2} \cdot \overline{AB} \cdot \overline{PT} = \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot \frac{5}{3} \sqrt{2} = \frac{25}{3} \sqrt{3}$$

5086.- La figura està formada per dues semicircumferències, una recta tangent a la semicircumferència menuda
 Calculeu l'àrea del segment circular ombrejat

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = 5$

Siga la semicircumferència de centre P i radi $\overline{PO} = \overline{PT} = \frac{5}{2}$

La recta BT tangent a aquesta semicircumferència.

$$\overline{PB} = \frac{15}{2}, \angle PTB = 90^\circ$$

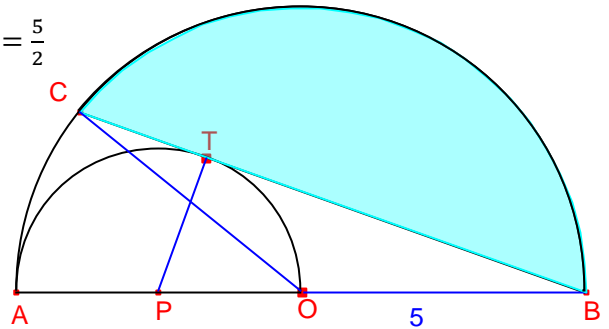
Siga $\alpha = \angle TPB$

$$\cos \alpha = \frac{1}{3}, \sin \alpha = \frac{2\sqrt{2}}{3}$$

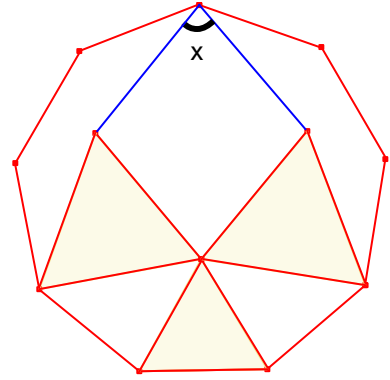
$$\angle COT = 2\alpha$$

L'àrea del segment circular és:

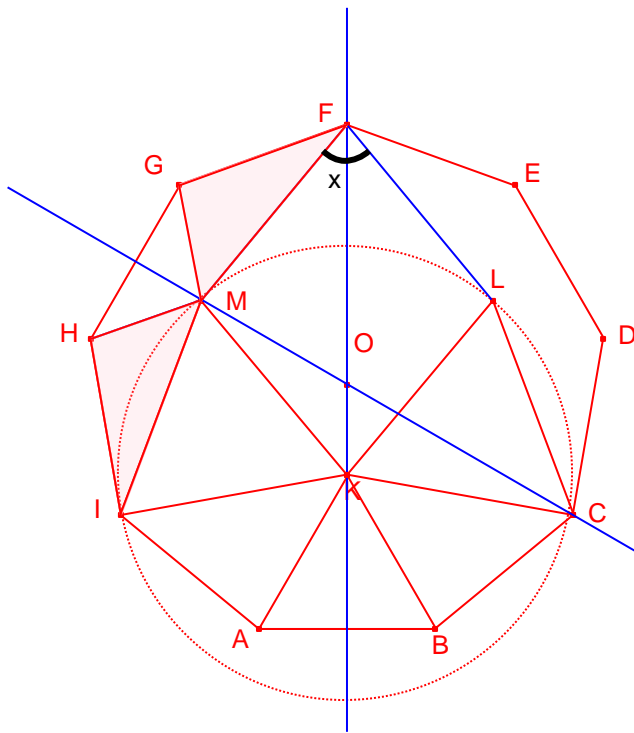
$$S = \frac{2\alpha}{2} \cdot 5^2 - \frac{1}{2} \cdot 5^2 \cdot \sin 2\alpha = 25 \cdot \arccos \frac{1}{3} - \frac{50\sqrt{2}}{9} \approx 22.9172$$

5087.- La figura està formada per un polígon regular de 9 costats que conté tres triangles equilàters. Calculeu la mesura de l'angle x

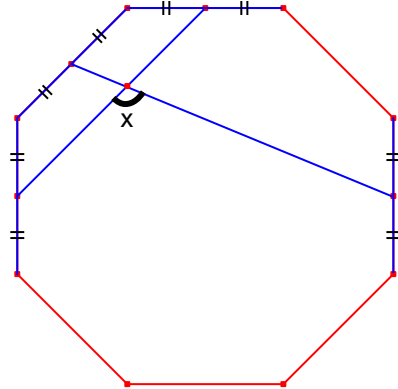

Solució:

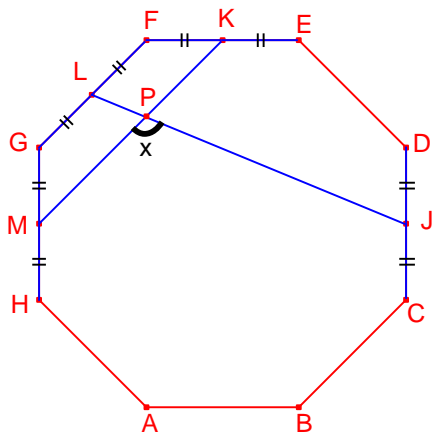

$\text{angleHIM}=30^\circ$
 $\text{angleBCO}=70^\circ$
 $\text{angleKCO}=20^\circ$
 $\text{angleMKC}=140^\circ$
 $\text{angleKCM}=20^\circ$
 C, O, M alineats
 CO mediatriu GH
 $GM=HM$, $\text{angleIHM}=\text{angleFGM}$
 els triangles IHM, FGM iguals
 $\text{angleGFM}=30^\circ$
 $x=\text{angleMFL}=140^\circ-2 \cdot 30^\circ=80^\circ$

5088.- La figura està formada per un octògon regular i dos segments que uneixen punts migs dels costats.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

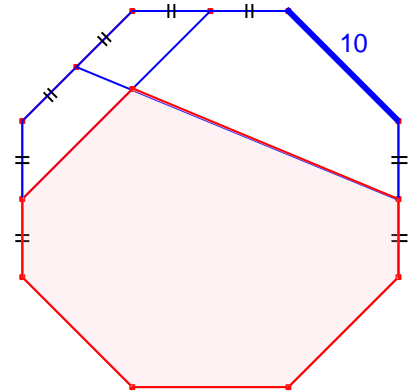

$$\text{angleMKF} = \text{angleGMK} = 180^\circ - 135^\circ = 45^\circ$$

$$\text{angleFLJ} = \text{angleDJL} = (540^\circ - (3 \cdot 135^\circ)) / 2 = 135^\circ / 2$$

$$x = 360^\circ - (45^\circ + 135^\circ + 135^\circ / 2) = 225^\circ / 2$$

5089.- La figura està formada per un octògon regular de costat 10 i dos segments que uneixen punts migs dels costats.
 Calculeu l'àrea del heptàgon ombrejat.

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ de costat $\overline{AB} = 10$

Siga Q la projecció de P sobre \overline{MJ}

$$\overline{BE} = \overline{MJ} = 10(1 + \sqrt{2})$$

$$\angle GMK = \angle KMJ = 45^\circ$$

$$\angle LJD = \frac{135^\circ}{2}, \angle QJP = \frac{45^\circ}{2}$$

Siga $\overline{PQ} = \overline{MQ} = h$

$$\overline{QJ} = 10(1 + \sqrt{2}) - h$$

$$-1 + \sqrt{2} = \tan \frac{45^\circ}{2} = \frac{h}{10(1 + \sqrt{2}) - h}$$

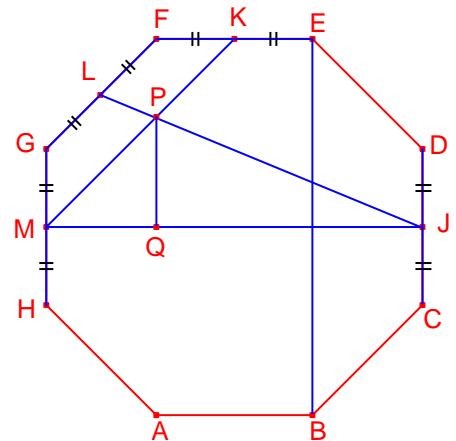
Resolent l'equació:

$$h = 5\sqrt{2}$$

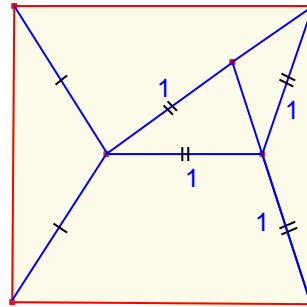
L'àrea del heptàgon $ABCJPMH$ és:

$$S_{ABCJPMH} = \frac{1}{2}S_{ABCDEFGH} + S_{MJP} = \frac{1}{2} \left((10(1 + \sqrt{2}))^2 - 10^2 \right) + \frac{1}{2} \cdot 10(1 + \sqrt{2}) \cdot 5\sqrt{2}$$

$$S_{ABCJPMH} = 25(6 + 5\sqrt{2})$$

5090.- La figura està formada per un quadrat i tres triangles isòscels dos d'ells els costats iguals mesuren 1.
 Calculeu l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

E, F pertanyen a la mediatriu dels costats $\overline{AD}, \overline{BC}$, respectivament.

\overline{EF} pertany a la paral·lelogram mitjana del quadrat.

Siga $\alpha = \angle FBC = \angle FCB$

Siga $\beta = \angle CEF = \angle ECF = \angle FEB = \angle FBE$

$\angle GFC = 2\alpha, \angle GFC = 90^\circ + \frac{\beta}{2}$

La suma dels angles del triangle $\triangle CGF$ és 180°

$$\beta + 2\alpha + 90^\circ + \frac{\beta}{2} = 180^\circ$$

Simplificant:

$$3\beta + 4\alpha = 180^\circ$$

La suma dels angles del triangle $\triangle BCE$ és 180°

$$4\beta + 2\alpha = 180^\circ$$

Resolent el sistema:

$$\alpha = 18^\circ, \beta = 36^\circ$$

$$\angle BFE = 108^\circ$$

$$\overline{BE} = \overline{CE} = \Phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle BCE$:

$$\frac{c}{\sin 72^\circ} = \frac{\Phi}{\cos 36^\circ} = 2$$

$$c = 2 \cdot \sin 72^\circ = 2 + \Phi$$

